

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0311 van 26 mei 2015
in de zaak 1314/0747/SA/4/0695

In zake:

1. de heer **Pierre MUYS**
2. mevrouw **Elisabeth DE WANDELER**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Laurent PROOT en Sofie DE MAESSCHALCK
kantoor houdende te 9000 Gent, Kasteellaan 141
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Paul AERTS
kantoor houdende te 9000 Gent, Coupure 5
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen-
de partij:*

de nv **MOBISTAR**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Pascal MALLIEN
kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Meir 24
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 1 augustus 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen van 12 juni 2014, waarbij aan de tussenkomen- de partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het vervangen van een bestaande vakwerkpyloon door een nieuwe vakwerkpyloon met een hoogte van 38 m, het aanbrengen van antennes voor mobiele communicatie voor verschillende operatoren en het plaatsen van bijhorende technische kasten.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 9840 De Pinte, Polderbos en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie B, nummers 470K en 470L.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De Raad heeft met het arrest van 25 november 2014 met nummer S/2014/0165 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen en de behandeling van de vordering tot vernietiging toegewezen aan de vierde kamer.

Dit arrest is aan de verzoekende partijen betekend met een aangetekende brief van 10 december 2014.

Met een aangetekende brief van 19 januari 2015 werd aan de verzoekende partijen meegedeeld dat de Raad geen verzoek tot voorzetting van de procedure heeft ontvangen.

De verzoekende partijen dienen met een aangetekende brief van 20 januari 2015 een verzoek tot voortzetting in en vragen om te worden gehoord.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 17 maart 2015.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sofie DE MAESSCHALK die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Sandro DI NUNZIO die loco advocaat Paul AERTS verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Pascal MALLIEN die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en van het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De nv MOBISTAR verzoekt met een aangetekende brief van 23 september 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 29 september 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld.

IV. VERSNELDE RECHTSPLEGING

Standpunten van de partijen

De verzoekende partijen zetten in het verzoek tot voorzetting uiteen dat zij op 11 december 2014 de aangetekende brief van de griffie van de Raad ontvingen met het niet-schorsingsarrest en dat zij vervolgens een aangetekende brief van 20 januari 2015 van de hoofdgriffier hebben ontvangen met "melding dat er niet tijdig een verzoek tot voortzetting zou zijn ontvangen" en waarin "wordt meegedeeld dat overeenkomstig artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit de Raad

de afstand van geding zal uitspreken ten aanzien van de verzoekende partij die geen verzoek tot voortzetting van de procedure heeft ingediend **conform artikel 4.8.19, tweede lid VCRO**".

Ze zetten vervolgens uiteen:

" ...

1) GEEN BINDENDE VERVALTERMIJN VOOR HET INDIENEN VAN EEN VERZOEK TOT VOORTZETTING GELET OP DE Vernietiging van artikel 4.8.19 VCRO

De werkwijze van de griffie is **niet gebaseerd op een decretale regelgeving die voorzien is in de VCRO**. Het decreet bevat immers geen termijnbepalingen meer voor het indienen van een verzoek tot voortzetting in huidige procedure.

Deze vermeende sanctie vindt geen enkele rechtsbasis, noch in de VCRO, noch in het Procedurebesluit.

Van essentieel belang is immers dat het Grondwettelijk Hof de (voormalige) **hakbijtermijn van 15 dagen** om een verzoek tot voortzetting in te dienen, **zoals vervat in artikel 4.8.19 VCRO**, heeft **vernietigd** bij arrest nr. 98/2014 van 30 juni 2014. In dit arrest werden de woorden "vijftien dagen" uit artikel 4.8.19 VCRO geschrapt om dat deze zeer korte vervaltermijn de rechten van verdediging van de betrokken partijen in het gedrang zou brengen.

...

Ingevolge deze vernietiging door het Grondwettelijk Hof werd de termijn van 15 dagen uit artikel 4.8.19, tweede lid VCRO, zoals van toepassing op huidige procedure, **geschrapt** en is er dus helemaal geen bindende termijn meer van toepassing voor het indienen van een verzoek tot voortzetting door de verzoekende partijen.

De regelgever heeft getracht om deze vernietiging door het Grondwettelijk Hof recht te trekken en om aldus opnieuw een vervaltermijn te koppelen aan het indienen van een verzoek tot voortzetting. Dit gebeurde middels een aanpassing van de nieuwe procedurebepalingen dewelke **uitsluitend van toepassing zijn op beroepen ingeleid vanaf 1 januari 2015**. Er kan gewezen worden op volgende nieuwe regelgeving:

- Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (...). Dit decreet voorziet een uniforme en efficiënte procedure voor uw Raad, het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Dit decreet bepaalt evenwel niets omtrent de termijn voor het indienen van een verzoekschrift tot voortzetting.
- Het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges (...), zoals gewijzigd bij besluit van 26 september 2014 tot wijziging van artikel 69 van voormeld besluit (hierna Wijzigingsbesluit, ...). Dit laatste besluit voorziet specifiek een reparatie van de termijn voor het indienen van een verzoek tot voortzetting, dewelke wordt vastgelegd op 30 dagen.

De nieuwe termijn van 30 dagen voor het indienen van een verzoekschrift tot voortzetting is **uitdrukkelijk enkel van toepassing op beroepen die worden ingesteld vanaf 1 januari 2015**. Voor de beroepen die werden ingediend vóór deze datum — zoals het voorliggende beroep — moeten de "oude" procedureregels worden toegepast (o.a. artikel

4.8.19 VCRO). Dit wordt uitdrukkelijk bevestigd in artikel 114 en 115 van het BVR van 16 mei 2014:

...

Ook het Wijzigingsbesluit van 26 september 2014 bepaalt expliciet dit besluit — en dus de nieuwe termijn van 30 dagen — pas in werking treedt op 1 januari 2015 (artikel 2).

Er moet dus zonder meer worden vastgesteld dat er voor de huidige procedure **geen bindende vervaltermijn van toepassing is** voor wat betreft het indienen van een verzoek tot voortzetting. Het beroep van de verzoekende partijen werd immers reeds ingesteld bij aangetekend schrijven van 1 augustus 2014. Bovendien, en ten overvloede, dateert de betekening van uw Raad van het arrest waarbij het verzoek tot schorsing werd afgewezen van 11 december 2014. Op dat ogenblik was de nieuwe regelgeving — waarin een nieuwe termijn van 30 dagen wordt vastgelegd — nog niet eens van toepassing, ook niet op nieuwe procedures.

Relevant is tevens dat het Grondwettelijk Hof, voor wat betreft de vernietiging van de termijn van vijftien dagen in artikel 4.8.19 VCRO, **geen handhaving** van de gevolgen van dat artikel heeft uitgesproken tot aan de eventuele reparatie van de betrokken decreetsbepaling. ... Het Grondwettelijk Hof is dus niet ingegaan op de vraag van de Vlaamse regering om de gevolgen van deze bepaling te handhaven. Het is dan ook duidelijk dat **de termijn van 15 dagen van artikel 4.8.19 VCRO sinds de vernietiging ervan door het Hof niet meer van toepassing is**. Meer zelfs, er is voor de lopende procedures **geen enkele vervaltermijn** meer van toepassing voor het indienen van een verzoek tot voortzetting. Daarnaast moet worden vastgesteld dat het Wijzigingsbesluit van 26 september 2014 niet bepaalt dat de nieuwe termijn van 30 dagen retroactief van toepassing zou zijn. Integendeel wordt enkel een reparatie voorzien voor wat betreft de termijn voor een verzoek tot voortzetting **voor procedures ingeleid vanaf 1 januari 2015**. Voor procedures ingeleid voor die datum is er tot op heden nog steeds geen decretale reparatie gebeurd. Artikel 4.8.19 VCRO, zoals van toepassing op huidige procedure, bepaalt nog steeds geen dwingende vervaltermijn voor het indienen van dergelijk verzoek tot voortzetting.

Een vervaltermijn moet **steeds een wettelijke of decretale basis vinden**, gelet op haar zeer verregaande gevolgen voor de beroepsprocedure. ... Indien er aan een bepaalde termijn geen uitdrukkelijke sanctie is verbonden, dan betreft dit louter een ordetermijn. De specifieke termijn en de (verregaande) rechtsgevolgen moeten steeds uitdrukkelijk in een wet of een decreet zijn voorgeschreven. Uw Raad kan uiteraard niet zelf artikel 4.8.19 VCRO naar goeddunken invullen en daar een eigen strikte termijn aan vastkoppelen. Dit geldt des te meer, nu de sanctie vermeld in het schrijven van 19 januari 2015 — met name de afstand van het geding door de verzoekende partijen — dermate verregaand is. **Een dergelijke hakbijltermijn zonder enige wettelijke of decretale rechtsgrond zou zonder discussie de rechten van verdediging van de verzoekende partijen schenden.**

In casu moet worden vastgesteld dat er voor de huidige procedure geen enkele bindende vervaltermijn van toepassing is, enerzijds door de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van de termijn van 15 dagen in artikel 4.8.19 VCRO en anderzijds doordat het voormelde reparatiedecreet- en besluit uitdrukkelijk slechts van toepassing zijn op procedures die worden ingeleid na 1 januari 2015. De nieuwe bindende vervaltermijn van 30 dagen is dus enkel van toepassing op procedures die vanaf 1 januari 2015 worden ingesteld, hetgeen niet het geval is voor huidige procedure.

Het huidige verzoek tot voortzetting is, gelet op het ontbreken van een decretaal vastgelegde vervaltermijn, bilgevolg tijdig ingediend.

Overigens, en ten overvloede, moet worden vastgesteld dat huidig verzoek in ieder geval binnen een redelijke termijn wordt ingediend door de verzoekende partijen, zonder dat dit de rechtspleging nodeloos zou vertragen. Zoals vermeld, werd het betrokken arrest door de verzoekende partijen ontvangen op 11 december 2014. Huidige verzoek tot voortzetting wordt binnen de 40 dagen na deze kennisgeving ingediend, hetgeen zonder meer een redelijke termijn uitmaakt. ...

2) OVERMACHT OF ONOVERWINNELIJKE DWALING

Uw Raad laat toe dat een niet tijdige indienen van een procedurerecht dat tot de onontvankelijkheid of afstand van het geding kan leiden, op basis van het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of van onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd. ...

Voor zover uw Raad van oordeel zou zijn dat het verzoek tot voortzetting niet tijdig werd ingediend — quod non- moet toepassing worden gemaakt van dit algemeen rechtsbeginsel om het verzoek tot voortzetting in dit geval te aanvaarden.

De **onoverwinnelijke dwaling** vloeit voort uit volgende belangrijke aspecten:

- De **vernietiging** door het Grondwettelijk Hof van de vervaltermijn van 15 dagen, waardoor de verzoekende partijen er terecht vanuit gingen dat er geen termijn geldt voor het indienen van deze termijn;
- Het **ontbreken van een decretale of regelgevende bepaling** die deze vernietiging van de termijn door het Grondwettelijk Hof van artikel 4.8.19 VCRO heeft gerepareerd. Zoals vermeld, is deze reparatie op heden louter doorgevoerd voor procedures ingesteld vanaf 1 januari 2015;
- De **kennelijk onjuiste vermelding op de website** van uw Raad dat de verzoekende partijen beschikken over louter een termijn van 15 dagen om een verzoek tot voortzetting in te dienen. De verzoekende partijen waren immers op de hoogte van de vernietiging van deze termijn door het Grondwettelijk Hof en waren zich ervan bewust dat deze termijn niet meer kan worden toegepast door uw Raad.

...

Op basis van het geldende decreet geldt er geen bindende termijn voor het indienen van een verzoek tot voortzetting. Bovendien moet – en mag – een partij er niet van uitgaan dat een onwettige werkwijze zal toegepast worden door de griffier.

Het complete gebrek aan regelgeving inzake de termijn voor het versturen van een verzoek tot voortzetting en de foutieve informatie op de website van uw Raad vormen een dwaling die onoverkomelijk is wat betreft de termijnbepaling waarbinnen het verzoek tot voortzetting moet worden ingediend.

...”

De tussenkomende partij repliceert dat het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 98/2014 van 30 juni 2014 het artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit van 13 juli 2012 niet heeft ongedaan gemaakt en dat overeenkomstig deze bepaling een hoorzitting moet worden georganiseerd over de afstand van geding.

De verzoekende partijen dupliceren nog dat artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit van 13 juli 2012 naar artikel 4.8.19 VCRO en de vernietigde termijn van 15 dagen verwijst en dat een verwijzing naar deze bepaling foutief en doelloos is.

Beoordeling door de Raad

1.

Het Grondwettelijk Hof heeft bij arrest nr. 98/2014 van 30 juni 2014 in artikel 4.8.19, eerste, tweede en derde lid VCRO, vervangen bij artikel 5 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 juli 2012, de woorden “vijftien dagen” vernietigt.

Het voormalig artikel 4.8.19 VCRO luidde, vanaf het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 98/2014 van 30 juni 2014, als volgt:

“Wanneer de Raad de bestreden beslissing geschorst heeft, moet de verweerder of tussenkomende partij een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indienen binnen een vervaltermijn van (...). Indien geen verzoek tot voortzetting wordt ingediend, kan de Raad volgens een versnelde rechtspleging vastgesteld door de Vlaamse Regering de bestreden beslissing vernietigen.

Heeft de Raad de bestreden beslissing niet geschorst, dan moet de verzoeker een verzoek tot voortzetting indienen binnen een vervaltermijn van (...). Dient hij geen verzoek tot voortzetting in, dan geldt ten aanzien van hem een onweerlegbaar vermoeden van afstand van geding.

De termijn van (...) gaat in de dag na de betekening van het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over de schorsing.”

Artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit van 13 juli 2012 bepaalt:

“Als de Raad de vordering tot schorsing heeft verworpen en de verzoeker binnen de vervaltermijn, vermeld in artikel 4.8.19, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, geen verzoek tot voortzetting van de procedure heeft ingediend, deelt de griffier de partijen per beveiligde zending mee dat de kamer ten aanzien van de verzoeker de afstand van geding zal uitspreken, tenzij de verzoeker binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening vraagt te worden gehoord.”

Niettegenstaande de vermelde vernietiging door het Grondwettelijk Hof, volgt uit deze bepalingen nog steeds dat een verzoeker een verzoek tot voortzetting moet indienen indien de Raad de bestreden beslissing niet heeft geschorst en dat ten aanzien van hem een onweerlegbaar vermoeden van afstand van geding geldt indien hij dat niet doet.

2.

De verzoekende partijen stellen in hoofddorde in essentie dat zij tijdig een verzoek tot voortzetting hebben ingediend aangezien het Grondwettelijk Hof de vervaltermijn van 15 dagen in artikel 4.8.19 VCRO heeft vernietigd en er derhalve geen bindende vervaltermijn meer van toepassing is. In ondergeschikte orde beroepen de verzoekende partijen zich op onoverwinnelijke dwaling die voortvloeit uit de vernietiging door het Grondwettelijk Hof, uit het ontbreken van een decretale reparatie en uit een kennelijk onjuiste vermelding op de website van de Raad.

3.

De griffie van de Raad heeft aan de verzoekende partijen met een aangetekende brief van 10 december 2014 kennis gegeven van het niet-schorsingsarrest en meegedeeld dat een gebrek aan verzoek tot voortzetting van de procedure ten gronde geldt als een onweerlegbaar vermoeden van afstand van geding. In de vermelde brief van de griffie wordt gesteld dat het is aanbevolen om een verzoek tot voortzetting in te dienen “binnen een redelijke termijn van 30 dagen die ingaat de dag na de dag van de betekening van deze brief”.

De verzoekende partijen stellen dat ze de vermelde aangetekende brief hebben ontvangen op 11 december 2014, zodat de termijn van 30 dagen vooropgesteld in de brief in principe een einde nam op 10 januari 2015.

Meer dan een week later, met name op 19 januari 2015, werd vastgesteld dat de Raad nog steeds geen verzoek tot voortzetting van de procedure had ontvangen.

Met een aangetekende brief van dezelfde dag wordt dit aan de verzoekende partijen meegedeeld, met name dat de Raad geen verzoek tot voortzetting heeft ontvangen, met verwijzing naar artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit van 13 juli 2012 en de daarin voorziene uitspraak van afstand van geding, tenzij de verzoekende partijen vragen om gehoord te worden.

Pas na dit schrijven, met name op 20 januari 2015, dienen de verzoekende partijen een verzoek tot voortzetting in en verzoeken zij om gehoord te worden.

Het is de vraag of met dit verzoek tot voortzetting rekening kan of moet worden gehouden bij het toepassen van artikel 4.8.19 VCRO en artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit van 13 juli 2012.

4.

Met artikel 4.8.19 VCRO heeft de decreetgever, door het instellen van een onweerlegbaar vermoeden van afstand van geding, strenge gevolgen willen verbinden aan het niet indienen van een verzoek tot voortzetting. De finaliteit van het horen van de partijen op grond van artikel 27, § 1 van het Procedurebesluit van 13 juli 2012, is de mogelijkheid bieden om het bewijs te leveren van overmacht of onoverkomelijk dwaling, waardoor het hiervoor vermeld vermoeden ongedaan kan worden gemaakt, of het aantonen dat geen correcte toepassing werd gemaakt van artikel 4.8.19 VCRO.

Artikel 4.8.19 VCRO bevat, zoals de verzoekende partijen terecht stellen, geen vervaltijd meer na de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van de woorden “vijftien dagen” in deze bepaling. Niettemin blijft voor een verzoeker de verplichting bestaan om een verzoek tot voortzetting in te dienen na het verwerpen van de schorsingsvordering.

Niets belet dat de Raad aan een verzoeker daartoe een redelijke termijn van 30 dagen vooropstelt en daarbij mag verwachten dat deze procespartij op een diligente wijze meewerkt aan de procesvoering, hetgeen impliceert dat een verzoeker de uitnodiging van de Raad tot het indienen van een verzoek tot voortzetting binnen een redelijke termijn van 30 dagen opvolgt of minstens op enige andere wijze uiting geeft van zijn belangstelling voor de voortzetting van de procedure. Ten dezen diende vastgesteld te worden dat de verzoekende partijen geen enkel gevolg gaven aan de uitnodiging om een verzoek tot voortzetting in te dienen tot meer dan een week na de beëindiging van de vooropgestelde termijn van 30 dagen. Met het verzoek tot voortzetting dat is ingediend na de vaststelling door de Raad op 19 januari 2015 dat geen verzoek tot voortzetting werd ontvangen, kan geen rekening worden gehouden. Dit verzoek is immers in het licht van een diligente medewerking aan de procesvoering van de Raad, laattijdig.

Er moet bovendien vastgesteld worden dat de verzoekende partijen, zowel in hun argumentatie in hoofddorde als in hun argumentatie met betrekking tot de beweerdde onoverwinnelijke dwaling, de uitdrukkelijke uitnodiging van de Raad om een verzoek tot voortzetting in te dienen binnen een redelijke termijn van 30 dagen, volledig buiten beschouwing laten. De argumentatie van de verzoekende partijen bevat derhalve geen opgave van redenen voor het niet opvolgen van deze uitnodiging. De verzoekende partijen overtuigen derhalve niet dat het niet opvolgen van de uitnodiging van de Raad niet kan of moet beschouwd worden als een gebrek aan een diligente medewerking aan de procesvoering. Het gebrek aan een vervaltermijn in de regelgeving voor het indienen van een verzoek tot voortzetting vormt geen excuus om geen aandacht te besteden aan het uitdrukkelijk verzoek van de Raad in de aangetekende brief van 10 december 2014. Hetzelfde geldt voor de verwijzing door de verzoekende partijen naar de oude regelgeving op de website van de Raad.

4.

De conclusie van het voorgaande is dat het verzoek tot voortzetting van de verzoekende partijen als laattijdig moet worden beschouwd en dat de verzoekende partijen geen overmacht of onoverwinnelijke dwaling aantonen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv MOBISTAR is ontvankelijk.
2. De afstand van het geding wordt vastgesteld.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 550 euro, ten laste van de verzoekende partijen.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 26 mei 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ